

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 4ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - 9050887

Σχολικό Έτος: 2023 - 2024

Ημερομηνία Εξαγωγής: 03/09/2024

Σχολική Μονάδα: 4ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - 9050887

Στόχος Βελτίωσης:

Οι καινοτόμες προσεγγίσεις στον σχεδιασμό προγραμμάτων ή δραστηριοτήτων εμπλουτίζουν την καθημερινή παιδαγωγική πρακτική των εκπαιδευτικών με εργαλεία που κάνουν τη μάθηση πιο διασκεδαστική και προσιτή στα παιδιά. Επίσης, συμβάλλουν στην ενίσχυση της επιστημονικής, κοινωνικής και πολιτισμικής διάστασης του εκπαιδευτικού έργου, στη βελτίωση του κλίματος και των σχέσεων στο σχολείο, καθώς και στο άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία. Με βάση τα παραπάνω αποφασίστηκε η υλοποίηση σχεδίου δράσης που στοχεύει στην ανάπτυξη καινοτόμων δραστηριοτήτων και πολύπλευρων μαθησιακών εμπειριών, στην προσέγγιση και κατανόηση μαθηματικών εννοιών και στην καλλιέργεια της λογικής σκέψης και ανάπτυξης των νοητικών δεξιοτήτων των μαθητών με την αξιοποίηση όλων των μαθησιακών πλαισίων του νηπιαγωγείου.

Σχέδιο Δράσης: Μαθηματικά...αλλιώς!

Άξονας: Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

Συντονιστής Δράσης: ΜΠΟΥΖΑ ΓΕΩΡΓΙΑ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Σύμφωνα με τα σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα, τα παιδιά προσχολικής ηλικίας έχουν ήδη αποκτήσει μαθηματικές γνώσεις και δεξιότητες πριν την είσοδο τους στο νηπιαγωγείο. Αυτές τις μορφές γνώσης επιδιώκει το σχολείο να αναδείξει και να συστηματοποιήσει ώστε να αποκτήσουν ένα σαφές μαθηματικό περιεχόμενο και να γίνει η σύνδεσή τους με καθημερινές καταστάσεις και προβλήματα αλλά και τις υπόλοιπες θετικές επιστήμες.

Μέσα από δραστηριότητες με παιγνιώδη μορφή, ποικίλες καινοτόμες προσεγγίσεις των μαθηματικών εννοιών, με την χρήση ερωτήσεων αλλά και με την δημιουργία καταστάσεων διερευνητικής μάθησης, ενισχύεται ο μαθηματικός γραμματισμός. Τα παιδιά ενθαρρύνονται να διερευνούν τις υπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες τους και να τις συνδέσουν αυθόρμητα με το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον αλλά και να τις χρησιμοποιούν στην επίλυση προβλημάτων της καθημερινής ζωής.

Η ενεργός και πρωτότυπη εμπλοκή τους σε μαθηματικές δραστηριότητες κάθε είδους είναι ένα κρίσιμο στοιχείο στην ηλικία αυτή για να αγαπήσουν τα μαθηματικά, να αποκτήσουν ένα θεμιτό βαθμό εξοικείωσης με τις μαθηματικές έννοιες και να αναπτύξουν τις νοητικές τους δεξιότητες. Η εξοικείωση με μαθηματικές έννοιες αποσκοπεί στην απόκτηση βάσεων και εφοδίων προκειμένου να ανταπεξέλθουν στον σύνθετο και απαιτητικό σύγχρονο κόσμο ως επιστημονικά εγγράμματοι πολίτες.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

α) Νοέμβριος-Δεκέμβριος: Διερευνήσεις μέσα από καθημερινές ή στοχευμένες δραστηριότητες για τον βαθμό και επίπεδο εξοικείωσης των παιδιών με τις μαθηματικές έννοιες και τις γνώσεις τους σχετικά με αυτές.

Διαμόρφωση του πλαισίου υλοποίησης της δράσης από την ομάδα των εκπαιδευτικών: επιλέγονται οι ενέργειες - παρεμβάσεις που θα γίνουν και ο τρόπος πραγμάτωσής τους, τα μέσα/πόροι που θα χρησιμοποιηθούν, ενώ καθορίζονται και οι συνεργασίες με άτομα/ομάδες/φορείς. Επίσης, προσδιορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης.

β) Ιανουάριος-Μάιος:

- Οργάνωση του προγράμματος δραστηριοτήτων με αξιοποίηση έργων τέχνης μουσικής, μαθηματικού υλικού σε ξεχωριστές δραστηριότητες ή ως μέρος θεματικών ενοτήτων από το Πρόγραμμα Σπουδών ή δραστηριοτήτων των εργαστηρίων δεξιοτήτων που επεξεργαζόμαστε.
- Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού ή και παιχνιδιών -επιτραπέζιων παιχνιδιών σε συνεργασία με τα παιδιά ή και τους γονείς.
- Εικαστικές δημιουργίες των μαθητών
- Εκπαιδευτικές επισκέψεις
- Προβολή δράσεων στο σχολικό ιστολόγιο
- Εμπλουτισμός του κέντρου ενδιαφέροντος για τα μαθηματικά στις αίθουσες των τμημάτων
- Οργάνωση παρουσίασης του σχεδίου δράσης και όσων επιτεύχθηκαν και αξιολόγηση της δράσης.

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Ανθρώπινοι πόροι: οι εκπαιδευτικοί της ομάδας δράσης, άλλοι εκπαιδευτικοί του σχολείου, οι μαθητές/-τριες, οι γονείς/κηδεμόνες και άλλοι συνεργάτες που θα προκύψουν κατά την υλοποίηση.

Υλικοί πόροι: υλικοτεχνικός εξοπλισμός σχολείου, υπολογιστές και προτζέκτορας, χάρακας, χώροι του σχολείου και έπιπλα, μέτρο, ζυγαριά ψηφιακή, κάρτες ταξινόμησης, αντιστοίχισης, ταύτισης, κορδέλες, στεφάνια, κώνοι, ραβδάκια, τουβλάκια γυμναστικής, ζάρια, καρτέλες αριθμών, καρτέλες με σύμβολα, καρτέλες με μοτίβα, καρτέλες με μοτίβα ταυγκραμς, γεωμετρικά σχήματα τρισδιάστατα γεωμετρικά σχήματα , υλικό ρομποτικής.

Μέσα: ημερολόγιο καταγραφής ενεργειών, ερωτηματολόγιο αξιολόγησης, κλείδες παρατήρησης μαθητών.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

- Η βελτίωση της ικανότητας των παιδιών να εφαρμόζουν τη μαθηματική σκέψη στην καθημερινότητά τους και ενεργητική τους συμμετοχή στις διερευνήσεις και τις δραστηριότητες.
- Η ορθή χρήση του κατάλληλου λεξιλογίου που θα χρησιμοποιηθεί.
- Η συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών για την επιτυχία των στόχων.
- Η δημιουργία ποικίλου και πρωτότυπου υλικού μαθηματικών εννοιών για να

αξιοποιηθεί στην γωνιά των μαθηματικών του νηπιαγωγείου.

- Η κινητοποίηση και των γονέων για εμπλοκή τους σε δραστηριότητες ή και παραγωγή πρωτότυπου εκπαιδευτικού υλικού μαζί με τα παιδιά τους.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

- Καταγραφή των διαδικασιών και των αποτελεσμάτων ανά στόχο στο ημερολόγιο της ομάδας δράσης
- Κλείδες παρατήρησης μαθητών
- Ομαδική συζήτηση με εκπαιδευτικούς και μαθητές-ήτριες

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις Σ.Ε.

Η αποτύπωση του σχεδίου δράσης της σχολικής σας μονάδας με θέμα «**Μαθηματικά...αλλιώς!**» στο πεδίο ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ, ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ είναι σαφής και περιεκτική λαμβάνοντας υπόψη τις πραγματικές ανάγκες των μαθητών/τριών προσχολικής ηλικίας για βιωματική, παιγνιώδη, ενεργητική-διερευνητική μάθηση. Η πρότασή σας επιχειρεί να εμπλουτίσει με καινοτόμες προσεγγίσεις τη διδακτική πρακτική ενισχύοντας πολυεπίπεδα το εκπαιδευτικό έργο τόσο ως προς τη διαμόρφωση κατάλληλου παιδαγωγικού κλίματος, που συνιστά προϋπόθεση για τη μάθηση, όσο και για την εξωστρέφεια του σχολείου και τη διαμόρφωση εποικοδομητικών σχέσεων μεταξύ των μελών της σχολικής ευρύτερης κοινότητας.

Με όχημα τις προτάσεις - προσεγγίσεις που εμπεριέχονται στο σχεδιασμό και την ενεργοποίηση όλων των εμπλεκόμενων, ευελπιστούμε στην επιτυχή υλοποίηση της δράσης και στη διάχυση των αποτελεσμάτων της στην εκπαιδευτική μας κοινότητα. Συγχαρητήρια και καλή ολοκλήρωση.

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Το σχέδιο δράσης ενίσχυσης του μαθηματικού γραμματισμού υλοποιήθηκε μέσα από καινοτόμες και διαθεματικές δραστηριότητες προσέγγισης των μαθηματικών εννοιών μέσω των εικαστικών τεχνών, της μουσικής, της κινητικής αγωγής και τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών (ΤΠΕ), που είτε δημιουργήθηκαν ειδικά για το σχέδιο δράσης είτε ήταν μέρος των προγραμμάτων δραστηριοτήτων της χρονιάς.

Με την τέχνη. Η επαφή με τα γεωμετρικά σχήματα πραγματοποιήθηκε χρησιμοποιώντας έργα τέχνης. Οι μαθητές καλούνται να παρατηρήσουν τους πίνακες, να εντοπίσουν τα κυρίαρχα σημεία τους και να δώσουν πιθανές ερμηνείες για τις προθέσεις και τα μηνύματα του κάθε καλλιτέχνη. Στη συνέχεια παρακινούνται να αναπαραστήσουν τους πίνακες μέσα από τον πειραματισμό διάφορων υλικών (τέμπερες, πλαστελίνη, οικοδομικό υλικό), να φτιάξουν τις δικές τους εικαστικές δημιουργίες εμπνευσμένες από τους πίνακες ζωγραφικής, αναπαράγοντας σχήματα, να χρησιμοποιήσουν την τεχνική του κολάζ για τη σύνθεση εικόνων με σχήματα όπως επίσης και να αξιοποιήσουν τη φαντασία τους για να μεταμορφώσουν σχήματα σε άλλες μορφές αντικειμένων και προσώπων. Τα κριτήρια επιλογής των πινάκων είναι η παρουσία των βασικών γεωμετρικών σχημάτων με στόχο των εντοπισμό των χαρακτηριστικών του κάθε σχήματος και την προσέγγιση και άλλων μαθηματικών εννοιών, όπως αριθμών, γραμμών, χωροχρονικών εννοιών, σειραθετήσεων, γραφημάτων και στατιστικών στοιχείων. Ως εποπτικό υλικό χρησιμοποιούνται έργα των ζωγράφων, Wassily Kandinsky, Paul Klee και Piet Mondrian.

Με δραστηριότητες κίνησης προσανατολισμού και ρυθμού/κινητικά μοτίβα.

Η εξοικείωση με τα γεωμετρικά σχήματα και το μαθηματικό λεξιλόγιο (κύκλος, τετράγωνο, τρίγωνο, ρόμβος, ορθογώνιο, πλευρά, γωνία, γραμμή) πραγματοποιείται επίσης και μέσω της κίνησης. Στο δάπεδο της τάξης με

χαρτοταινία φτιάχνουμε γεωμετρικά σχήματα και στη συνέχεια οι μαθητές επεξεργάζονται τα χαρακτηριστικά των σχημάτων περπατώντας πάνω στις γραμμές, μετρώντας τις πλευρές, σχεδιάζοντας τις γωνίες και πηδώντας από πλευρά σε πλευρά. Μέσω αυτής της δραστηριότητας γίνεται η προσέγγιση επίσης με τις χωρικές έννοιες «μέσα» «έξω» "δεξιά από" "αριστερά από" "πάνω από" "μέσα από" κτλ.

Η επαφή με τις χωρικές έννοιες πραγματοποιείται αρχικά με την εξοικείωση της χρήσης του λεξιλογίου (μέσα-έξω, πάνω-κάτω, γύρω-γύρω, ανάμεσα, πίσω, μπροστά) χρησιμοποιώντας μια διαδρομή εμποδίων με αντικείμενα της τάξης (ένα κουτί, ένα τραπέζι, μια καρέκλα, ένα μαξιλάρι, ένα βιβλίο κλπ.). Οι μαθητές κρατώντας μια φιγούρα παιχνιδιού (ζώου ή κούκλας) θα πρέπει να την οδηγήσουν να περάσει τα εμπόδια και να φτάσει στο τέλος της διαδρομής χρησιμοποιώντας παράλληλα το κατάλληλο λεξιλόγιο. Έπειτα, πραγματοποιούν οι ίδιοι οι μαθητές την διαδρομή χρησιμοποιώντας τις λέξεις των χωρικών εννοιών κάθε φορά που περνούν ένα εμπόδιο. Στη συνέχεια, δημιουργούν το δικό τους χάρτη εμποδίων σχεδιάζοντας τη διαδρομή με ενδείξεις και σήματα.

Μέσω της κινητικής δραστηριότητας, οι μαθητές γνωρίζουν το σώμα τους και τις δυνατότητες του, ανακαλύπτοντας τρόπους με τους οποίους μπορεί να κινείται στο χώρο. Η διδακτική της μαθηματικής έννοιας του μοτίβου γίνεται μέσω του χορού. Ξεκινάμε κάνοντας ένα μοτίβο με επαναλαμβανόμενες απλές κινήσεις, όπως παλαμάκια, χτύπημα ποδιών. Οι μαθητές συμμετέχουν κάνοντας τις κινήσεις μόλις αναγνωρίσουν το μοτίβο. Εφόσον, όλα τα παιδιά συμμετέχουν στο μοτίβο, λέμε «στοπ» και τα παιδιά θα πρέπει να παραμείνουν ακίνητα. Ρωτάμε «ποια κίνηση είναι μετά;» και περιμένουμε να μας πούνε ή να μας δείξουν την κίνηση που ακολουθεί στο μοτίβο. Με αυτήν την ερώτηση, τα βοηθάμε να αναγνωρίσουν την επανάληψη του μοτίβου. Συνεχίζουμε χρησιμοποιώντας διαφορετικές κινήσεις στο μοτίβο. Για μεγαλύτερη δυσκολία, μπορούμε να κάνουμε ένα «λάθος» (παλαμάκια, παλαμάκια, χτύπημα ποδιών, παλαμάκια), ώστε να διαπιστώσουμε εάν τα παιδιά μπορούν να διακρίνουν το λάθος και ζητάμε να μας διορθώσουν.

Οι μουσικές δραστηριότητες αλλά και ο χορός χρησιμοποιήθηκαν ως ένα μέσο κατανόησης και εμπέδωσης πολλών μαθηματικών εννοιών, όπως η χρονική διάρκεια και η ταχύτητα, η αντίληψη των οποίων μπορεί να οδηγήσει στην καλύτερη κατανόηση των μαθηματικών εννοιών. Για το σχεδιασμό μουσικών δραστηριοτήτων χρησιμοποιήθηκαν μουσικά όργανα της τάξης και πολύχρωμοι κύκλοι που αναπαριστούν τις νότες. Οι μαθητές αναπαράγουν απλά ρυθμικά σχήματα/μοτίβα με παλαμάκια ή με μουσικά όργανα και ελέγχουν την ταχύτητα του ρυθμού αργά-γρήγορα αλλά και την ένταση (δυνατά και σιγά).

Με την ρομποτική. Υλοποιήθηκαν δραστηριότητες που συνδυάζουν τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (εκπαιδευτική ρομποτική - προγραμματιζόμενο παιχνίδι Bee-Bot) με τα Μαθηματικά (προσανατολισμός στο χώρο). Οι μαθητές χρησιμοποιώντας δεξιότητες κριτικής σκέψης, ελέγχουν, χειρίζονται και μαθαίνουν να προγραμματίζουν με οργανωμένο τρόπο, προσεγγίζουν και κατανοούν τις έννοιες της διεύθυνσης και του προσανατολισμού (μπροστά - πίσω και αριστερά - δεξιά) μέσα από εκτιμήσεις, συγκρίσεις και απεικονίσεις διαδρομών.

Με βιβλία και παραμύθια

"Σε παρακαλώ μπαμπά φέρε μου το Φεγγάρι"

" The Very Hungry Caterpillar"!!!

"We are going on a Bear Hunt"

"Η Τελεία"

"ο Τριγωνοψαρούλης"

[Προβολή και διάχυση του σχεδίου δράσης στο σχολικό ιστολόγιο με την ετικέτα ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ...ΑΛΛΙΩΣ](#)

[ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΑΛΛΙΩΣ! | 4ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ \(sch.gr\)](#)

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Η Δράση υλοποιήθηκε σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό. Δεν υλοποιήθηκε η εμπλοκή των γονέων λόγω έλλειψης χρόνου και επίσης εντάχθηκαν στο σχέδιο και δραστηριότητες των Αγγλικών.

Αποτελέσματα της Δράσης

Βάσει των παρατηρήσεων των εκπαιδευτικών αυξήθηκε σημαντικά η συμμετοχή των μαθητών στη διδακτική διαδικασία. Επιτεύχθηκε η ενεργός και πρωτότυπη εμπλοκή των παιδιών στις μαθηματικές δραστηριότητες κάθε είδους και φαίνεται ότι κατέκτησαν σε ικανοποιητικό βαθμό και εξοικειώθηκαν με τις μαθηματικές έννοιες με παιγνιώδη και δημιουργικό τρόπο.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

Η καλή συνεργασία των εκπαιδευτικών που συνεργάστηκαν σε κάθε φάση του σχεδίου δράσης και το θετικό κλίμα του σχολείου

Αξιοποιήθηκε αλλά και εμπλουτίστηκε (με την αγορά bee-bot) ο υλικοτεχνικός εξοπλισμός του σχολείου και σημειώθηκε ιδιαίτερο ενδιαφέρον και πολύ καλή συνεργασία από τους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Δεν παρουσιάστηκαν δυσκολίες κατά την υλοποίηση του σχεδίου Δράσης

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Εμπλουτίστηκαν τα κέντρα ενδιαφέροντος (γωνιές) για τα μαθηματικά στις αίθουσες των τμημάτων και επίσης δημιουργήθηκαν δομημένα προγράμματα με την χρήση έργων τέχνης αλλά και πρωτότυπα επιτραπέζια και ομαδικά παιχνίδια.

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Μελέτη του νέου προγράμματος σπουδών και υλικού από επιμορφώσεις που έχουν λάβει κατά το παρελθόν οι εκπαιδευτικοί από τις σχολικές συμβουλούς.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Αξιοποίηση των προγραμμάτων αλλά και των δραστηριοτήτων και χρήση των πρωτότυπων παιχνιδιών που δημιουργήθηκαν και σε επόμενες σχολικές χρονιές με νέες ομάδες μαθητών καθώς ο βαθμός εμπλοκής και η ανταπόκριση των παιδιών ήταν σε πολύ υψηλό επίπεδο.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Περισσότερη μελέτη από τους εκπαιδευτικούς και εμβάθυνση στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών του Νηπιαγωγείου.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Εμπλοκή των γονέων που φέτος δεν προγραμματίστηκε αλλά και συνέχιση παρόμοιων πρακτικών με κάθε αφορμή.